

UMC Utrecht

Sigmoidoskopi

Kalın bağırsağın içten tetkiki

Universitair Medisch Centrum Utrecht

Önsöz

Sigmoidoskopi için yakın tarihte bir randevunuz var. Burada, kalın bağırsağın son kısmının içten tetkiki söz konusudur. Bu broşürde, bu tetkikin nasıl yürütüldüğü ve hastanın işlem öncesi nasıl hazırlanması gerektiğiyle ilgili önemli bilgiler yer almaktadır.

Dikkat

- Tetkikten üç gün öncesinden itibaren artık her şeyi yiyemezsiniz. Bu diyet tavsiyesi hakkında daha fazla bilgiyi 2. sayfada bulabilirsiniz.
- Kan sulandırıcı ilaç kullanıyorsanız, 5. sayfada yer alan konuyla ilgili bilgilendirmeleri dikkatlice okumanız ve uzman doktorunuzla bu durumu görüşmeniz gerekir.
- Bu tetkikten önce bağırsaklarınızı bir müshil ilacı ile boşaltmalısınız. 4. sayfada, bunun nasıl yapılması gerektiği açıklanmıştır.
- Bu tetkik sırasında bir 'sakinleştirici' almanız mümkündür. Doktorunuz bu konuda sizinle konuşacaktır. Sakinleştirici aldınız mı? Bu durumda yanınızda bir refakatçiniz olmadan eve gidemezsiniz.
- Refakatçiniz bekleme odasında oturabilir, ancak bölüme giremez veya muayene sırasında orada bulunamaz.
- Hastalandınız veya bir engeliniz mi var? 088 75 573 66 numaralı telefondan en kısa zamanda bizi haberdar edin.
- Aşağıdaki durumlarda aile hekiminizle iletişime geçin:
  - bazı ilaçlara alerjiniz olması.
  - muhtemelen) hamile olmanız.
  - bir kalp ve/veya akciğer hastalığından muzdarip olmanız.

Sorunuz var mı?

Bu broşürle ilgili herhangi bir sorunuz varsa, lütfen bizi şu telefon numarasından arayınız: 088 75 573 66. Bize iş günlerinde saat 8.00 ile 17.00 arasında ulaşabilirsiniz.

Tetkinin amacı

Bu tetkikte doktor, kalın bağırsağın (sigmoid) son kısmının mukoza zarını değerlendirir. Gerekirse, doktor mikroskopik inceleme için küçük doku parçaları (biyopsi) alabilir. Doktor ayrıca, bir polipin alınması gibi bir işlem de yapabilir

Tektik süresi

Tetkik yaklaşık 20 dakika sürer.

Ön hazırlık

Sigmoidoskopi için kalın bağırsağınızın iyice temizlenmiş olması gerekiyor. Bu, bağırsakların yemek atıkları ve dışkı içermemesi anlamına gelir. Doktor o zaman bağırsak duvarını iyi görebilir ve olası bir anormalliği keşfedebilir.

Eğer tetkinin yapılacağı gün kalın bağırsağınız (yeterince) temiz değilse, sigmoidoskopi yapılamayabilir.

Bu nedenle, iyi hazırlanmış olmanız için aşağıdaki talimatları dikkatle okumanız ve uygulamanız önemlidir.

Diyet önerisi

Tetkikten üç gün önce

Az lifli bir diyetle başlayın. Bu, domates, kivi ve kepekli ekmek gibi tohum veya çekirdek içeren ürünler yememeniz anlamına gelir.

Tetkikten bir gün önce

Tetkikten önceki günde de az lifli bir diyet uygulayın. Bunun yanı sıra süt ürünleri de tüketemezsiniz.

Kahvaltı

Az lifli kahvaltı

Öğle yemeği

1 kase elma ezmesi veya etsiz sebze çorbası ve 1 bardak içecek, aşağıda izin verilen içeceklerinin bir listesini bulacaksınız

Saat 13.00 ile 22.00 arasında her saatte bir bardak içiniz, aşağıda izin verilen içeceklerin bir listesini bulacaksınız

Saat 15.00'te bu broşürün devamındaki talimata göre

X-Praep ®(sennosiden) alın

Saat 17.00'de

1 kase elma ezmesi veya et suyu ve aşağıdaki izin verilen içecekler listesinden 1 bardak içiniz

İzin verilen içecekler

- Elma suyu
- Üzüm suyu
- Frenk üzümü suyu
- Roosvicee
- Limonata
- Kahve / çay (az şekerli ve sütsüz)
- Su
- Et suyu

Tetkik günü

Tetkikten altı saat önce aç olmanız gerekmektedir; bu, artık yemek, içecek tüketmemeniz ve sigara içmemeniz anlamına gelir.

Randevunuz saat 14.00'ten sonra mı? O zaman muayeneden en geç 6 saat önce hafif bir kahvaltı yapabilirsiniz.

Tereyağlı bir bisküvi ve reçel veya bal ve bir fincan çay veya su.

Bağırsakların bir müshil ilacı ile boşaltılması

Bağırsakların gerçekten temiz olması önemlidir. Kalın bağırsağınızı temizlemek için, tetkikten önceki gün X-Praep® (sennosides) müshil ilacını alın. Tetkik gününde bir colex klyasma® alın.

Bağırsakların X-Praep®(sennosiden) ile boşaltılması

X-Praep®(sennosides), bir dizi aktif içeriğin eklendiği erik şurubundan oluşan bitkisel kökenli bir müshil ilacıdır. X-Praep®(sennosiden) kullanıldığında süt ürünleri ve gazlı içeceklerin tüketilmesine izin verilmez. Aşağıda hazırlık planını okuyabilirsiniz.

Uyarı

- Diyabet hastaları X-Praep® (sennosides) ilacının şeker içeriğini dikkate almalıdır, yani 0.66 gram/ml (75 ml'de 50 gram).
- X-Praep®(sennosides) kullanıldığında idrarda zararsız bir kırmızı renk değişimi oluşabilir.

Ne kadar X-Praep®(sennosiden) almalısınız

Maksimum 75 ml olmak üzere kilonuza uygun ml X-Praep®(sennosides) alın.

Örneğin: Kilonuz 60 kg -> 60 ml X-Praep®(sennosiden)

Kilonuz 70 kg -> 70 ml X-Praep®(sennosiden)

Kilonuz 90 kg -> 75 ml X-Praep®(sennosiden)

Kilonuz 100 kg -> 75 ml X-Praep®(sennosiden)

Ne zaman X-Praep®(sennosiden) almalısınız

X-Praep®(sennosiden) ilacını muayeneden önceki gün saat 15.00'te alacaksınız.

Sıvıyı bir seferde içeceksiniz.

İlacın iyi etki etmesini sağlamak için, her saat 13.00 ile 22.00 arasında her saatte bir, bir bardak içmelisiniz (sayfa 3'teki izin verilen içeceklerin listesine bakınız).

Etkisi birkaç saat sonra başlar. O zaman (şiddetli) karın ağrılarınız olabilir.

Bağırsakların Colex klyasma® ile boşaltılması

Sigmoidoskopi için hazırlığın ikinci kısmı Colex Klyasma® kullanmaktan oluşur.

Klyasma ilacını sigmoidoskopiden 1 veya 2 saat önce kullanmalısınız.

Colex klyasma® ilacını nasıl alacaksınız

- Yatağınızın üzerine bir havlu koyun.
- Klyasma ilacının kapağını açın ve ağzını suyla biraz ıslatın.
- Havlunun sol tarafına uzanın. Bu pozisyonda sıvı kalın bağırsağa doğru akar.
- Klyasma'nın ağzlığını anüse dikkatlice yerleştirin.
- Tüpü olabildiğince sıkın, tüpü sıkıca tutup tekrar ekin. Pakette her zaman biraz sıvı kalır. Bu normaldir, girilen miktar etki için yeterlidir.
- Beş ila on dakika sol tarafınız üzerinde kalın. Sonra sıvıdan ve olası bir dışkıdan kurtulmak için tuvalete gidin.
- Sıvıyı kaybettikten sonra, hastaneye yaptığınız yolculuk sırasında herhangi bir sıvı kaybı veya dışkı kaybına uğramaktan endişelenmenize gerek yoktur.

İlaçlar

Hangi ilaçları kullandığınız ve bu ilaçları kullanmaya devam edip etmeyeceğinizi doktorunuzla konuşmanız önemlidir.

Kan sulandırıcılar

Kan sulandırıcı ilaçlar kullanıyor musunuz? Bazı durumlarda, sigmodoskopi öncesi kan sulandırıcı ilaçların kullanımını geçici olarak sonlandırmanız gerekir.

Bu durumu sigmodoskopi yapılmasını isteyen doktorunuza sorun.

Sintrom® (asenokumarol) veya **Marcoumar®** (fenprocoumon) kullanmanız nedeniyle tromboz bölümünde tedavi görüyor musunuz? Bu ilaçları kullanmayı, yapılacak tetkikten 4 gün önce bırakmanız gerekir. Bu durumu doktorunuzla görüşün.

Farklı türde bir kan sulandırıcı kullanmanız gerekebilir.

Ascal® (kalsiyum karbasalat), **Plavix®** (klopidogrel) ilaçlarını birlikte mi kullanıyorsunuz? Bu durumda işlemden bir hafta önce Plavix® (klopidogrel) kullanımını kesip, Ascal® (kalsiyum karbasalat) ilaçlarını kullanmaya devam etmeniz gerekir.

Sadece **Ascal®** (calciumcarbasalaat), **Plavix®** (clopidogrel) veya **Persantin®** (dipyridamol) mi kullanıyorsunuz? İşlem öncesi bu ilaçlarınızı kullanmaya devam edebilirsiniz.

Dabigatran® (Pradaxa), **Rivaroxaban®** (Xarelto) ve **Apixaban®** (Eliquis) gibi kan sulandırıcı ilaçları mı kullanıyorsunuz? Bu ilaçları kullanıp kullanmayacağını ve ne zaman kullanmayı bırakmanız gerektiğini doktorunuza sorun.

Demir tabletleri

Demir tabletler bağırsak içinde siyah bir tortu oluşturur. Bu nedenle, doktor bağırsak duvarını iyi değerlendiremez. Bu nedenle sigmoidoskopiden 14 gün önce demir tabletleri almayı bırakmanız gerekir. Bağırsak muayenesinden sonra, doktor size aksini söylemedikçe demir tabletlerine tekrar başlayabilirsiniz.

Diyabet ilaçları

Diyabet hastası mısınız? İnsülin kullanıyor musunuz? O zaman doktorunuza danışarak sigmoidoskopi gününde insülin sabah dozunu ayarlayın.

Tablet alıyorsanız, işlemden önceki gün bunu yine normal dozajında alabilirsiniz.

Tetkinin yapılacağı gün:

- Tetkik öncesinde ilaç alamazsınız.
- Tetkik sonrasında günde 1 defa kullandığınız ilacınızı ilk öğünde yeniden kullanmaya başlayabilirsiniz.
- Günde 2, 3 veya 4 defa kullandığınız bir ilaç var mı?
Bir sonraki öğünde normal dozajda kullanıma başlayabilirsiniz.

Sedasyon: Bir sakinleştirici

Sigmoidoskopi sırasında sakinleştirici kullanabilirsiniz. Buna yatıştırıcı veya uyku ilacı denir. Çoğunlukla ağrı kesici veririz.

Yatıştırıcı anestezi değildir. Bu, tetkik sırasında uyku halinde olmanızı sağlar. Ağrı kesici ve uyku ilacı kombinasyonu ağrıları ve olası gerginliği azaltır. Sakinleştirici ve ağrı kesici ilaçlar, kolunuzdan bir iğneyle verilecektir. İnfüzyon iğnesi yerleştirme işleminde daha önce zorluk yaşadığınızı biliyorsanız, lütfen bunu bize zamanında bildirin.

Sakinleştirici almadan

Tetkin sakinleştirici verilmeden yapılması da mümkündür. Tercihinizi sigmoidoskopi yapılmasını isteyen doktorunuza önceden söyleyin. Tetkin yapılacağı gün sakinleştirici istemek mümkün değildir.

Sigmoidoskopi sırasında

Sigmoidoskopi başlangıcı

Bir hemşire siz bekleme salonundan alarak ön hazırlık odasına götürür. Burada verileriniz sizinle birlikte gözden geçirilir. Burada soyunduktan sonra yatağınıza uzanacak ve stnz rteceksiniz. Kıyafetleriniz bir dolaba konur. Bir yatıştırıcı verilecekse bir infüzyon iğnesi yerleştirilir.

Bir endoskopi hemşiresi, sizi buradan alarak muayene odasına götürür. Doktor size burada birkaç soru soracaktır; buna 'time-out' aşaması denmektedir.

Sakinleştirici verilecekse kan basıncınızı, kalp atış hızınızı ve oksijen seviyenizi leriz.

Endoskopun takılması

Tedavi masasında sol tarafınız üzerinde dizlerinizi kıvrımış şekilde yatırılırsınız. Doktor sigmoidoskopyu ((ince bir esnek t p) an stren kalın bağırsağın içine yaklaşık 50 santimetreye kadar yerleştirir. Tetkik sırasında, bağırsaklarınızın genişlemesi ve iyi görüntülenebilmesi için bağırsak içine hava (karbon dioksit)  flenir. Üflenen havayı rahatsız edici olarak hissedebilirsiniz. Bundan bağırsak krampları geçirebilirsiniz. Bu nedenle muhtemelen biraz gaz kaçırabilirsiniz. Bu normaldir ve utanmanızı gerektiren bir durum değildir. Ağrı genellikle böylece azalır. Nefesinizi tutmayın, çünkü bu daha acı verici karın kramplarına neden olur.

Bağırsakta hala sıvı varsa, bu tetkik sırasında çıkarılabilir.

Bağırsağın incelenmesi

Bundan sonra, sigmoidoskop yavaş yavaş geri çekilir. Bu aşamada doktor bağırsak duvarına çok özenli bir Şekilde inceler. Doktor gerekli görürse, tetkik sırasında mikroskopik inceleme için bir doku parçası (biyopsi) veya polip alabilir. Bu acı vermez.

Tetkik sonrası

İşlem sonrasında, hemşire tarafından ayılma odasına g t r l rs n z. Bir sakinleştirici aldıysanız, burada en fazla bir saat daha uyumanız gerekmektedir. İyice kendinize geldiğinizde, tekrar yiyip tekrar içebilirsiniz. Tetkikten sonra, sizi gelip alabileceği saat bildirmek için refakatinizi arıyoruz. Refakatiniz olmadan ilgili bölümden çıkış yapmanız yasaktır.

Sakinleştirici almadıysanız, tüm evrakları aldıktan sonra bölümden ayrılabilirsiniz

Size bir taburcu belgesi verilir. Bu yazıda, işlem sırasında elde edilen bulguların yanı sıra neler yapıldığı ve komplikasyonlar durumunda ne yapmanız gerektiği belirtilmiştir.

Sakinleştiriciden sonra trafiğe çıkma ve eşlik

Sakinleştirici aldıktan sonra günün geri kalanında (otomobil, motosiklet, moped, bisiklet gibi) araç kullanmanız yasaktır. Taksi veya bir toplu taşıma aracıyla eve dönmeniz durumunda dahi, bir aile yenez veya tanıdığınızın yanınızda olması gerekir.

Evinize kadar eşlik edecek kimseniz yoksa size sakinleştirici verilmez. Bu durumda, tetkik yapılmasını isteyen doktora danışmanızı tavsiye ederiz.

Olası komplikasyon durumu

Sigmoidoskopi güvenli bir tetkiktir. Ancak, bazı durumlarda birtakım komplikasyonlar ortaya çıkabilir:

- Bazen sigmoidoskopiye takip eden günlerde karın ağrısı çekebilirsiniz. Bu hastaların % 25'inde söz konusudur. Karın ağrısı birkaç gün sonra kendiliğinden geçer. Karın ağrısının yanı sıra ateşiniz de varsa veya karın ağrısının çok şiddetli olması durumunda bizimle iletişime geçmelisiniz.
- Biyopsiler veya polipler alındıysa, önceleri anüsten biraz kan kaybedebilirsiniz. Kanama daha şiddetli olmazsa bu ciddi bir şey değildir. Aksi takdirde bizimle iletişime geçmelisiniz. Kanama hemen tetkik sırasında, ama bundan 14 gün sonra da ortaya çıkabilir.
- Bazı durumlarda bağırsak duvarında bir delik oluşabilir (perforasyon). Bağırsak duvarının ciddi bir şekilde iltihaplanması ve fazla sayıda kistler (divertiklitler) bulunması veya bir polipin alınması durumunda perforasyonun artma olasılığı daha da yüksektir.
- Sakinleştirici nedeniyle bazen solunum sorunları ve kalp fonksiyonu bozuklukları görülebilir.

Hangi durumlarda iletişime geçmeniz gerekir

şiddetli karın ağrısı, ateş ve çok fazla kan kaybı durumunda, bizimle iletişime geçmelisiniz. Endoskopi birimine, hafta içi her gün 8.00-17.00 saatleri arasında 088 75 573 66 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz. Bu saatlerin dışında, MDL hemşirelik birimine 088 75 562 22 numaralı telefondan ulaşabilirsiniz.

İç hastalıkları ve dermatoloji bölümü

Mide, Bağırsak ve Karaciğer Hastalıkları Bölümü

UMC Utrecht, Heidelberglaan 100, Postbus 85500, 3508 GA Utrecht

Telefon 088 75 555 55

www.umcutrecht.nl

© 2018, UMC Utrecht

Ziyaretçi adresi:
Heidelberglaan 100
3584 CX UTRECHT

Posta adresi:
Postbus 85500
3508 GA UTRECHT

www.umcutrecht.nl
Telefon +31 (0)88 75 555 55